

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

La solidaritat, fruit de la comunió

En el nostre món globalitzat, cada vegada som més conscients de la interdependència que hi ha entre les persones, les institucions i els pobles. En la meva carta pastoral per a aquest curs he dedicat tot un apartat a «la solidaritat, fruit de la comunió».

La vida cristiana autèntica propicia la unió amb Déu i amb els germans i com a conseqüència d'aquesta vivència ve el servei desinteressat als altres, tant en les seves necessitats materials com en les espirituals, perquè cada persona pugui arribar a la plenitud volguda per Déu.

Així doncs, la solidaritat esdevé fruit de la comunió que es fonamenta en el misteri trinitari i en el misteri de l'encarnació del Fill, que mor i ressuscita per a la nostra salvació. La unió del Fill de Déu amb cada ésser humà —que vaig explicar la setmana passada— fa que Crist pugui dir: «Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que fèieu a cadascun d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho fèieu a mi» (Mt 25,40-45). Per això l'encontre amb Crist —tan important en aquest temps pasqual— és el camí de la solidaritat i la solidaritat és, doncs, fruit de la comunió.

La virtut que anomenem solidaritat és «la determinació ferma i perseverant de posar empeny en el bé comú; és a dir, pel bé de tots i de cadascú perquè tots siguem veritablement responsables de tots» (Sant Joan Pau II, *Sollicitudo rei socialis*, n. 38). Per això és imprescindible reconèixer l'altre com a persona, sentir-se responsable dels més febles, sobretot dels infants i els ancians, com ens ho recorda amb tanta freqüència el papa Francesc, i estar disposats a compartir els béns amb ells. Podem dir que la comunió té dues dimensions. En primer lloc, la vertical, tot participant en l'amor del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant; un amor que és mutu i que es projecta més enllà d'un mateix. En segon lloc, la comunió té una dimensió hori-

zontal, perquè aquesta comunió que participem de la Trinitat ha de ser compartida amb els altres i ha de cohesionar i dinamitzar la vida de la comunitat.

Aquesta comunió vertical i horitzontal —simbolitzada en els dos pals de la creu— s'expressa i es nodreix en l'Eucaristia i fructifica en gestos de solidaritat amb els germans, especialment amb els més necessitats. Així ho veiem expressat en la vida de les

primeres comunitats cristianes i així s'expressa i es realitza en les nostres comunitats actuals tal i com he recordat àmpliament a la meva carta pastoral d'aquest curs.

El proïsme, contemplat des dels ulls de la solidaritat no és solament un ésser humà amb els seus drets i deures i la seva igualtat fonamental, sinó que, a més a més, es converteix en algú que ha estat creat a imatge de Déu, que ha estat redimit per

Jesucrist i que ha estat posat sota el dinamisme renovador de l'Esperit Sant. Per consegüent, ha de ser estimat per nosaltres amb el mateix amor amb que és estimat pel Senyor.

Davant la festa de Sant Jordi, patró de Catalunya, li demano que aquesta solidaritat no s'afebleixi mai entre el nostre poble, sinó que sigui tan sòlida que ens permeti continuar donant una resposta als reptes d'aquest moment, sobretot en l'acció social.

ENTREVISTA

Sí a la religió

JUAN JOSÉ GUARDIA

L'advocat Juan José Guardia, arran de l'article 21.2 de l'Estatut de Catalunya, que reconeix el dret fonamental dels pares que els seus fills «rebin la formació religiosa i moral que vagi d'acord amb llurs conviccions a les escoles de titularitat pública, en les quals l'ensenyament és laic», ha publicat la monografia *Religió a l'Escola Catalana* (Thomson-Reuters / Aranzadi). El pròleg és de Mn. Ramon Corts, delegat d'Ensenyament de l'Arquebisbat de Barcelona.

Per què les escoles de la Generalitat han d'impartir l'assignatura de religió?

És un símptoma clar de manca de laïcitat pretendre derivar aquesta qüestió cap a un problema polític de relació entre el Govern i les confessions religioses, en comptes de situar el centre de gravetat en el legítim exercici dels drets fonamentals per part del ciutadà. Els drets no es pidolen, es respecten.

Com raona aquest sí?

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006) estableix que l'educació als centres docents de l'administració pública serà laica. El llibre demostra que la darrera redacció de l'Estatut inclou unes clàusules de salvaguarda que protegeixen la religió a l'Escola. Es va fer un text de consens, no un Estatut de partit.

Què diu el papa Francesc, sobre aquest punt?

L'abril de 2014 va dir que els horrors de la manipulació educativa que hem viscut en les grans dictadures genocides del s. xx no han desaparegut; conserven la seva actualitat sota vestidures diverses que, amb pretensió de modernitat, forcen a caminar nens i joves pel camí dictatorial del pensament únic. Tot això comporta —diu el Sant Pare— que s'ha de donar suport al dret dels pares a l'educació moral i religiosa dels seus fills.

Òscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Un amic de Jesús

Unes setmanes abans de Sant Jordi, un noi que es prepara per fer la primera comunió decideix que, enguany, el llibre personal que és costum d'elaborar a la seva escola amb motiu del Dia del Llibre l'escriurà sobre la primera comunió. Dit i fet, en comença l'elaboració i escriu en la introducció: «Estic convençut que el més important que faré aquest any serà rebre Jesús per primera vegada. Per això he decidit dedicar el llibre de Sant Jordi a explicar el que m'ha suposat la preparació de la primera comunió i el descobriment de Jesús, el Crist, com a amic. En el llibre he recollit dotze moments de la vida de Jesús, els que més m'han impressionat i dels quals he après més. Llegint la seva paraula, coneixem i entenem la seva vida, que és model per a la nostra. Admirat pels seus ensenyaments i exemple, per la seva bondat i amicitat, he anat aprofundint en la fe [...]. El que més m'ha impressionat i ajudat ha estat el final: rere el sofriment i l'horrible mort, Jesús ressuscita. Sembla dir-nos que fins i tot la mort és Vida per a aquell que el vulgui seguir. Ara sé que ho vull.»

L'elaboració de cada capítol consistia a llegir el passatge de l'evangeli, transcriure'l, concretar-ho en un dibuix, reflexionar sobre el text i escriure el que li suggeria. «Ell ha decidit donar-nos la vida per mitjà de la paraula de veritat» (Jm 1,18). No se n'està de dir que l'han ajudat molt les explicacions

de la catequista i les homilies del mossèn en la celebració de l'eucaristia de cada diumenge, en la qual participa amb els pares i germans. Capítol re-re capítol, fins a la conclusió, on ens diu: «Amb la primera comunió, faré un pas important en el camí de la fe i en la meva relació amb Déu Pare, Fill i Esperit Sant [...]. Tant de bo, a poc a poc, acostant-me a Crist, cada dia més, intentant semblar-me a Ell, sigui cada dia millor i aporti el meu esforç perquè en el món regni la pau i l'amor que neix dels cors amics de Jesús.»

«Hem conegut l'amor pel fet que Jesucrist ha donat la seva vida per nosaltres. Per això, també nosaltres hem de donar la vida pels germans» (1Jn 3,16).

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP MARIA ALIMBAU

San Jorge y la rosa

Un padre de familia a quien conocí, me contaba:

—«Por San Jorge compro tres rosas: una para mi esposa, otra para mi hija pequeña y la tercera para un chico que padece una minusvalía psíquica desde su nacimiento. Se llama Narciso. Nos encontramos en la calle. Le digo:

—«¡Buen día Narciso! ¡Hoy es San Jorge!» Él no puede hablar. Me contesta con sonidos guturales: «Sí, sí». Y le ofrezco una rosa.

—Narciso empezó a dar saltos de alegría, como un niño pequeño. Con la rosa en la mano y dando brincos por las calles, la mostraba a todos cuantos encontraba que llevaran también en su mano una rosa.»

El relato terminó así:

—«Hoy he vivido una experiencia de ver a una persona contenta, feliz, tan sólo con una pequeña rosa.

Los chicos y chicas de un colegio, de unos catorce años, quedaron sorprendidos de la reacción de Narciso, que consideraban *disminuido psíquico*, al ver y comprobar los sentimientos que tenía mostrando *su rosa* con gran contento y alegría.»

El pequeño príncipe de Saint-Exupéry afirma:

—«Los hombres cultivan cinco mil rosas en un jardín, y no encuentran lo que buscan... Los ojos son ciegos. Hay que mirar con el corazón.»

Lectures missa diària i santoral

20. □ Dilluns (litúrgia hores: 3a setmana) [Ac 6,8-15 / Sl 118 / Jn 6,22-29]. Sant Sulpici, mr.; santa Agnès de Montepulciano, vg. dominicana; santa Oda, vg.

21. □ Dimarts [Ac 7,51-8,1a / Sl 30 / Jn 6,30-35]. Sant Anselm (1033-1109), abat de Bec, bisbe de Canterbury i doctor de l'Església, nat a Aosta. Sant Silví, mr.; sant Conrad de Parzham, rel. caputxí.

22. □ Dimecres [Ac 8,1b-8 / Sl 65 / Jn 6,35-40]. Sant Caius o Gai (de Dalmàcia) i sant Soter, papes i mrs.; sant Agapit I, papa; santa Seniorina, vg.

23. ■ Dijous [Ap 12,10-12a / Sl 33 / 1Jn 5,1-5 / Jn 15,1-8]. Sant Jordi, soldat mr. (s. iv), nat a Lidda i mort a Capadòcia, patró de Catalunya (1456). Sant Gerard o Grau, bisbe; sant Adalbert (956-997), bisbe de Praga i màrtir; beat Gil d'Assís, rel. franciscà; beata Elena d'Udine, rel. agustina; beata Teresa-Maria de la Creu, vg. carmelitana.

24. □ Divendres [Ac 9,1-20 / Sl 116 / Jn 6,52-59]. Sant Fidel de Sigmaringen, prev. caputxí i mr. a Suïssa (1622). Sant Pere Ermengol, mr. mercedari (cap al 1304), de la Guàrdia dels Prats (Conca de Barberà). Conversió de sant Agustí; sant Gregori d'Elvira, bisbe; santa Maria-Eufràsia Pelletier, rel., fund. Congregació del Bon Pastor; sant Benet Menni, prev., fund. Gnes. Hospitalàries del Sagrat Cor (HSCJ); sants Cerasi i Febadi, bisbes.

25. ■ Dissabte [1Pe 5,5b-14 / Sl 88 / Mc 16,15-20]. Sant Marc, evangelista, cosí de Bernabé, deixeble de Pere i company de Pau. Sant Anjà, bisbe; santa Calixta, mr.

26. □ † Diumenge vinent, IV de Pasqua (lit. hores: 4a setmana) [Ac 4,8-12 / Sl 117 / 1Jn 3,1-2 / Jn 10,11-18]. Sant Isidor (†636), bisbe de Sevilla (successor del seu germà Leandre) i dr. de l'Església, venerat a Lleó. Mare de Déu del Bon Consell; sant Clet I o Anacleto, papa i mr.; sant Marcel·lí, papa i mr.; sant Pascasi, bisbe; sant Rafael Arnaiz Barón, tra-penc.

DIUMENGE III DE PASQUA

Lectura dels Fets dels Apòstols

(Ac 3,13-15.17-19)

En aquells dies, Pere digué al poble: «El Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, Déu dels nostres pares, ha glorificat Jesús, el seu Servent, que vosaltres vau entregar i vau negar, quan Pilat creia que l'havia de deixar lliure. Ell era l'innocent i el sant, però vosaltres el vau negar i vau demanar a Pilat que us indultés un assassí, mentre matàveu el qui ens obre el camí de la vida. Però Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts. Nosaltres en som testimonis. Ja sé, germans, que ni vosaltres ni els nostres dirigents no sabíeu què fèieu, però així Déu ha complert allò que havia anunciat per boca de tots els profetes: que el seu Messies havia de patir. Ara, doncs, penediu-vos i convertiu-vos, i seran esborrades les vostre culpes.»

Salm responsorial (2)

R. *Que sigui el nostre estendard la claror de la vostra mirada, Senyor (o bé: Al·leluia).*

Responeu quan us invoco, / oh Déu que em feu justícia. / M'heu eixamplat el cor en els perills, / compadiu-me i escolteu el meu prec. R.

Sapigüeu que el Senyor / m'ha fet favors meravellosos, / el Senyor m'escolta sempre que l'invoco. R.

Molts exclamen: / «¿En qui trobarem el nostre goig? / Que sigui el nostre estendard / la claror de la vostra mirada, Senyor!» R.

M'adormo en pau / així que em fico al llit / i em sento en vós segur, / només en vós, Senyor. R.

Lectura de la primera carta de sant Joan

(1Jn 2,1-5a)

Fillets, us escric això perquè no pequeu. Però si algú pecava, recordeu que tenim prop del Pare un defensor, Jesucrist, que és just. Ell mateix és la víctima propiciatòria pels nostres pecats. I no només pels nostres, sinó pels de tot el món. Per saber si coneixem Jesucrist, mireu si complim els seus manaments. Els qui diuen que el coneixen, però de fet no compleixen els seus manaments, són mentiders, no diuen pas la veritat. Però els qui fan cas de la paraula de Jesucrist han arribat de debò a estimar Déu perfectament.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

(Lc 24,35-48)

En aquell temps, els deixebles contaven el que els havia passat pel camí, i com havien reconegut Jesús quan partia el pa. Mentre parlaven d'això, Jesús mateix es presentà enmig d'ells i els digué: «La pau sigui amb vosaltres». Ells, esglaiats, van creure que veien un esperit. Jesús els digué: «¿Per què us alarmeu? ¿Per què us vénen al cor aquests dubtes? Mireu-me les mans i els peus: sóc jo mateix. Palpeu-me i mireu bé; els esperits no tenen carn i ossos com veieu que jo tinc». I mentre deia això, els ensenyava les mans i els peus. Veient-los sorpresos, i que de tanta alegria encara no acabaven de creure-ho, els digué: «¿No teniu aquí res per a menjar?». Ells li donaren un tall de peix a la brasa, i se'l menjà davant d'ells. Després els digué: «Quan encara era amb vosaltres, us havia dit: que s'havia de complir tot el que hi ha escrit de mi en el llibre de la Llei de Moisès, i en els dels Profetes i dels Salmes». Llavors els obrí els ulls perquè comprenguessin el sentit de les Escripures, i els digué: «Així ho diuen les Escripures: El Messies havia de patir i de ressuscitar d'entre els morts el tercer dia, i calia predicar en nom d'ell a tots els pobles, començant per Jerusalem, la conversió i el perdó dels pecats. Vosaltres en sou testimonis.»

Lectura del libro de los Hechos

de los apóstoles (Ac 3,13-15.17-19)

En aquellos días, Pedro dijo a la gente: «El Dios de Abrahán, de Isaac y de Jacob, el Dios de nuestros padres, ha glorificado a su siervo Jesús, al que vosotros entregasteis y rechazasteis ante Pilato, cuando había decidido soltarlo. Rechazasteis al santo, al justo, y pedisteis el indulto de un asesino; matasteis al autor de la vida, pero Dios lo resucitó de entre los muertos, y nosotros somos testigos. Sin embargo, hermanos, sé que lo hicisteis por ignorancia, y vuestras autoridades lo mismo; pero Dios cumplió de esta manera lo que había dicho por los profetas, que su Mesías tenía que padecer. Por tanto, arrepentíos y convertíos, para que se borren vuestros pecados.»

Salmo responsorial (2)

R. *Haz brillar sobre nosotros la luz de tu rostro, Señor (o bien: Aleluya).*

Escúchame cuando te invoco, Dios, defensor mío; / tú que en el aprieto me diste anchura, / ten piedad de mí y escucha mi oración. R.

Hay muchos que dicen: «¿Quién nos hará ver la dicha, / si la luz de tu rostro ha huido de nosotros?» R.

En paz me acuesto y en seguida me duermo, / porque tú solo, Señor, me haces vivir tranquilo. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Juan

(1Jn 2,1-5a)

Hijos míos, os escribo esto para que no pequéis. Pero, si alguno peca, tenemos a uno que abogue ante el Padre: a Jesucristo, el Justo. Él es víctima de propiciación por nuestros pecados, no sólo por los nuestros, sino también por los del mundo entero. En esto sabemos que lo conocemos: en que guardamos sus mandamientos. Quien dice: «Yo lo conozco», y no guarda sus mandamientos, es un mentiroso, y la verdad no está en él. Pero quien guarda su palabra, ciertamente el amor de Dios ha llegado en él a su plenitud. En esto conocemos que estamos en él.

✠ Lectura del santo evangelio según san Lucas

(Lc 24,35-48)

En aquel tiempo, contaban los discípulos lo que les había pasado por el camino y cómo habían reconocido a Jesús al partir el pan. Estaban hablando de estas cosas, cuando se presenta Jesús en medio de ellos y les dice: «Paz a vosotros.» Llenos de miedo por la sorpresa, creían ver un fantasma. Él les dijo: «¿Por qué os alarmáis? ¿por qué surgen dudas en vuestro interior? Mirad mis manos y mis pies: soy yo en persona. Palpadme y daos cuenta de que un fantasma no tiene carne y huesos, como veis que yo tengo.» Dicho esto, les mostró las manos y los pies. Y como no acababan de creer por la alegría, y seguían atónitos, les dijo: «¿Tenéis ahí algo de comer?». Ellos le ofrecieron un trozo de pez asado. Él lo tomó y comió delante de ellos. Y les dijo: «Esto es lo que os decía mientras estaba con vosotros: que todo lo escrito en la ley de Moisés y en los profetas y salmos acerca de mí tenía que cumplirse.» Entonces les abrió el entendimiento para comprender las Escrituras. Y añadió: «Así estaba escrito: el Mesías padecerá, resucitará de entre los muertos al tercer día, y en su nombre se predicará la conversión y el perdón de los pecados a todos los pueblos, comenzando por Jerusalén. Vosotros sois testigos de esto.»

COMENTARI

IGNASI RICART, CMF

El Ressuscitat actua sempre en l'Església

Una altra aparició del Ressuscitat ens porta a considerar també en aquest diumenge l'assemblea eucarística com a lloc privilegiat on el Senyor es fa present. Jesús que es fa present enmig dels seus, el do de la pau, la joia dels deixebles, l'enviament a la missió, l'anunci del perdó... són realitats en acte també avui en cada una de les nostres comunitats, ja que prolonguen el misteri i la Pasqua de Crist.

El fil conductor de les lectures d'aquest diumenge és la invitació a convertir-nos, a canviar de vida, per tenir el perdó dels pecats. Joan Baptista va començar la seva predicació amb la invitació a la conversió. Jesús també va començar la seva vida pública invitant tothom a convertir-se. El mateix fan el Senyor i la comunitat cristiana: comencen la seva activitat amb el mateix anunci: el tema de la conversió ressona en les tres lectures d'aquest diumenge: Jesús ressuscitat s'apareix als deixebles, els instrueix i els envia a predicar arreu «la conversió i el perdó dels pecats» (evangeli); sant Pere diu: «penediu-vos i convertiu-vos» (1a lectura); i sant Joan, després d'haver presentat Crist prop del Pare com a defensor (Paràclit), ens exhorta a «complir els seus manaments». Aquest és el criteri d'autenticitat, en particular l'amor al proïsme que ens identifica com a seguidors de Jesús. El Crist ressuscitat actua sempre en l'Església.

La conversió és un tema específic pasqual. En efecte, la Pasqua és un nou inici, no sols per a Crist que passa de la mort a la vida, sinó per a tots els qui creuen en ell. La missió que Jesús confia als apòstols va destinada a totes les nacions, «començant per Jerusalem». La glòria del Ressuscitat ha de reverberar sobre tots els homes com una força de renovació en el centre de la història. Amb la resurrecció es realitza en Crist, anticipadament, la sort que ens espera com el nostre futur: la resurrecció de Crist és l'aurora d'aquell món nou, de la nova creació, que portarà a plenitud les aspiracions d'amor, de justícia, de pau i de solidaritat. Així portarem una vida nova: els qui hem ressuscitat pel baptisme en Jesús guiats i empesos per la força de l'Esperit, formem la nova comunitat, l'Església pasqual.

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Del dilluns 20 al divendres 24. Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola.

Dissabte 25, a les 17 h. Missa en el 3r Romiatge de l'Arxiprestat de Montcada al Santuari de la Mare de Déu de la Salut.

A les 20 h. Missa i Confirmacions a la parròquia de Sant Martí de Sant Celoni.

Diumenge 26, a les 11 h. Missa de la Sta. Cruz del Voto de Canjàyar a la parròquia de Sant Pere de Terrassa.

Visita Pastoral

Diumenge dia 19, a les 12 h. Missa Estacional a la parròquia de Sant Sebastià de Montmajor.

A les 11 h. Missa Estacional a la parròquia de Santa Maria de Llerona.

A les 13 h. Missa Estacional a la parròquia de Sant Andreu de Samalús.

Diumenge 26, a les 11 h. Missa Estacional a la parròquia de Sant Genís de Plegamans.

A les 13 h. Missa Estacional a la parròquia de Santa Maria de Palau Solitàr.

Notícies

Exercicis espirituals per a preveres. Organitzada per la Diòcesi a la Casa d'Espiritualitat Mare de Déu de Montserrat a Caldes de Montbui del 16 al 20 de març. Predicador: P. Vito Gómez OP, postulador general dels Dominics. L'últim dia Mons. Saiz Meneses visità els exercitants.

Dia del Seminari. Amb motiu del Dia del Seminari, el 19 de març tingué lloc la Trobada de seminaristes de Catalunya al Seminari Interdiocesà; el dissabte 20 de març la Jornada de portes obertes i la Vetlla de Pregària per les Vocacions al Seminari de Terrassa i el diumenge 21 Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, celebrà la Missa retransmesa pel circuit català de TVE-2.

Recés de Quaresma de l'Apostolat Seglar. Diumenge 22 de març, Mons. Saiz Meneses predicà el Recés de Quaresma per a laics, organitzat per

ACTUALITAT

Missa Crismal

El Dimarts Sant, dia 31 de març a les 11 h, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses va presidir la Missa Crismal a la Catedral de Terrassa. Varen concelebrar Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar, Mons. Jaume Traserra, bisbe emèrit de Solsona i 90 preveres. Hi assistiren els diaques i seminaristes de la diòcesi. Posteriorment, en el dinar de germanor, s'homenajà els preveres que enguany celebren les nocces d'or i d'argent.

la Delegació d'Apostolat Seglar, al Monestir de Sant Domènec a Sant Cugat del Vallès.

Agenda

Jornada Diocesana de Pastoral Obrera de la Diòcesi de Terrassa. Al local de Càritas Diocesana (c/ Duran i Sors 11, Sabadell). Dissabte 25 d'abril de 2015, a les 17 h.

XI Aplec Pasqual de Sabadell. Parròquies de l'Arxiprestat Sabadell Centre i Sud. Dissabte 25 d'abril, a les 19 h, Missa a la parròquia de Sant Feliu.

Recés. Per a homes, dirigit pel P. Enrique Martín Baena cpcr, i el P. José M. Fernández Cueto cpcr. Diumenge 26 d'abril, de les 11 a les 18 h. Casa Mare de Déu de Montserrat. Caldes de Montbui. Tels. 938 654 496 i 697 840 559.

Concert-Pregària. Diumenge 26 d'abril a les 17.30 h. Al Monestir de la Mare de Déu de Montserrat i St. Josep Oriol (La Torreta, la Roca del Vallès) amb textos de santa Teresa de Jesús.

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP À. SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

La solidaridad, fruto de la comunión

En nuestro mundo globalizado, cada vez somos más conscientes de la interdependencia que hay entre las personas, las instituciones y los pueblos. En mi carta pastoral para este curso he dedicado todo un apartado a «la solidaridad, fruto de la comunión».

La vida cristiana auténtica propicia la unión con Dios y con los hermanos y como consecuencia de esta vivencia de comunión tiene lugar el servicio desinteresado a los demás, tanto en sus necesidades materiales como en las espirituales, para que cada persona pueda llegar a la plenitud querida por Dios.

La solidaridad, por tanto, es fruto de la comunión que se fundamenta en el misterio trinitario y en el misterio de la encarnación del Hijo, que

muere y resucita para nuestra salvación. La unión del Hijo de Dios con cada ser humano —que expuse en el pasado comentario— hace que Cristo pueda decir: «En verdad os digo que cuanto hicisteis a uno de estos hermanos míos más pequeños, a mí me lo hicisteis» (Mt 25,40-45). Por eso, el encuentro con Cristo —tan importante en este tiempo pascual— es el camino de la solidaridad y la solidaridad es, pues, fruto de la comunión.

La virtud que llamamos solidaridad es «la determinación firme y perseverante de empeñarse por el bien común; es decir, por el bien de todos y cada uno para que todos seamos verdaderamente responsables de todos» (San Juan Pablo II, *Sollicitudo rei socialis*, n.º 38). Para ello es im-

prescindible reconocer al «otro» como persona, sentirse responsable de los más débiles, sobre todo de los niños y los ancianos, como nos recuerda con tanta frecuencia el papa Francisco, y estar dispuestos a compartir los bienes con ellos.

Podemos decir que la comunión tiene dos dimensiones. En primer lugar, la vertical, participando en el amor del Padre, del Hijo y del Espíritu Santo; un amor que es mutuo y que se proyecta más allá de sí mismo. En segundo lugar, la comunión tiene una dimensión horizontal, porque esta comunión que participamos de la Trinidad debe ser compartida con los otros y debe cohesionar y dinamizar la vida de la comunidad.

Esta comunión vertical y horizontal —simbolizada en los dos palos

de la cruz— se expresa y se alimenta en la Eucaristía y fructifica en gestos de solidaridad con los hermanos, especialmente con los más necesitados.

Así lo vemos expresado en la vida de las primeras comunidades cristianas y así se expresa y realiza en nuestras comunidades actuales, tal y como lo he recordado ampliamente en mi carta pastoral de este curso.

El prójimo, contemplado desde los ojos de la solidaridad no es solamente un ser humano con sus derechos y deberes y su igualdad fundamental, sino que además se convierte en alguien que ha sido creado a imagen de Dios, que ha sido redimido por Jesucristo y que ha sido puesto bajo el dinamismo renovador del Espíritu Santo. Por consiguiente, debe ser amado por nosotros con el mismo amor con que es amado por el Señor.

Ante la fiesta de Sant Jordi, patrono de Cataluña, le pido que esta solidaridad no se debilite nunca entre nuestro pueblo, sino que sea tan sólida que nos permita continuar dando una respuesta a los retos de esta hora, sobre todo en la acción social.